

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ—JUD. TARNAVA MICĂ:

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială :: ::

REDACTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Unitatea

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Problema educației

Papa despre educația creștinească a tinerimei

Numărul dela 12 Ianuarie c. al ziarului „L'Osservatore Romano”, publică o nouă enciclopedie papală, purtând data de 31 Decembrie 1929. Este deci o a treia enciclopedie, menită a încheia într'un chip atât de minunat anul jubilar al marelui preot de pe tronul sfântului Petru.

Mai mare și mai importantă decât cele două cari i-au premers, noua enciclopedie a Sf. Părinte pune integral problema educației creștinești a tinerimei. Această problemă, veșnic actuală, a grijei ce trebuie să se dea formării tinerimei, este în centrul preocupărilor tuturor pedagogilor. Și dacă Sf. Părinte a găsit că e necesar ca, delu înălțimii Tronului său de cap al întregii biserici, să se spună un nou cuvânt în această chestiune, înseamnă, că direcția în care a apucat mișcarea pentru îndrumarea tineretului are nevoie de un corectiv venit dela Celce poate să-l dea cu toată autoritatea, și că Părintele, care răspunde în fața lui Dumnezeu pentru toți fiii săi sufletești, se simte dator să-și ridice cuvântul, căutând să împună acestei mișcări — măcar acolo unde-i în drept să dispună — o nouă direcție.

Măneacă din considerarea motivelor cari l-au determinat să vină cu această enciclopedie și insistând mai întâi asupra înțelesului și a eselenței educației creștine, Sf. Părinte continuă să expună mai pe larg cui îi revine datoria acestei educații — singur admisibile în economia supranaturală a creștinismului —, care și cum este subiectul ei, cari sunt împrejurările în cari se poate da această educație, și care este, în sfârșit, jinta și forma ei reclamate imperios de Stăpânul a toată făptura, al cărui Mesaj nu poate fi nesocotit, fără pedeapsă, din partea nimănui. În tratarea acestor chestiuni, în favorul cărora știe să pună la contribuție întreagă tradiția referitoare a marilor educatori ai bisericii, Sf. Părinte este cu deosebită considerare la tendințele și curentele pedagogiei moderne, care, crezând că poate să arunce peste bord tot ce nu cadrează cu concepțiile ei naturaliste, ori, pe alocurea, chiar materialiste, este pe cale de a compromite fundamental o problemă atât de importantă pentru viitorul întregii societăți omenești. Fixând, până în amănunte, rolul firesc ce revine în opera educației: familiei, bisericii și statului, și înfierând cu toată mergia diferitele sminteli ale educației „moderne”, noua enciclopedie a Papei tinde să restabilească echilibrul ce trebuie să stăpânească pe acest teren și să deschidă pentru toți perspectivele luminoase ale rezultatelor ce pot fi obținute pe calea atât de probată a educației adevărat creștine.

Inspirat de dragostea unui bun Părinte pentru fiii săi sufletești, cuvântul acesta al Papei — care a și început să fie tradus în toate limbile lumii — va ajuta desigur foarte mult la lămurirea ideilor referitoare și va contribui în mare măsură la intensificarea adevăratei educații creștine în tinerimea bisericii.

Ziua cea mare

Nădejdi premature — Calea firească, ce duce la ziua cea mare —
Partea noastră de muncă

de A. C. ALBINUS

Așteptăm să sosească ziua cea mare. O așteptăm cu toată căldura sufletului, așa precum așteptau noroadele ziua celui dintâiu Crăciun și suspinând suspinau: Rorate coeli...! Așteptăm unirea tuturor bisericilor creștine.

Conversațiunile catolico-anglicane și mișcarea serioasă de unire pornită în Albion, care culmină în chestiunea cărții de rugăciuni, a umplut de nădejdi sufletele. Dar nădejdiile au fost premature.

Și la noi, în vremea din urmă s'a părut că ne apropiem, dacă nu de unire, cel puțin de pacea interconfesională. Din zi în zi, luptele religioase și-au pierdut veninul, spiritele au început a se potoli. Ne legănam în nădejdi dulci. Dar și aci, ni s'a dat să ne izbim de desiluzii amare. La serbarea centenară din Arad, care trebuia să fie o pioasă comemorare a desrobirii bisericii surori de sub jugul sârbesc, s'a accentuat în mod supărător „catolicismul desnaționalizator”. Și aceasta, în flagrantă contradicție cu adevărul istoric, fiindcă e recunoscut că biserica română unită a făcut minunea resurecțiunii naționale. Să mai vorbim de congresul ortodoxiei din București? De atacurile aduse uniților? Ar fi să reînnoim durerea ce a cuprins toate sufletele bune ale neamului.

Și totuși, nu ne vom pierde nădejdea. Căci trebuie să se împlinească cuvântul dumnezeesc: Și va fi o turmă și un păstor! Atât numai că, precum desbinările au fost rezultatul operei negative a multe veacuri, întocmai așa unirea va fi rodul muncii pozitive a altor veacuri. Precum desbinarea Occidentului în secolul XVI, n'a fost opera lui Luther și a celorlalți reformatori, ci rezultatul tuturor ereziilor din evul mediu, la fel, desbinarea Orientului nu se reduce la acțiunea de revoltă a lui Fotie și Cerularie.

Inceputul schismei dureroase se confundă cu întemeierea Constantinopolei (326). Această nouă capitală urma să favorizeze în chip firesc formațiunea unui nou centru religios. Așezați sub scutul împăraților, șefii noului sediu patriarhal aveau să cerce a se subtrage ascultării capului bisericii din vechea capitală a imperiului.

În 343, cu prilejul conciliului din Sardica, deja se conturează schisma. Desidenții se retrag din conciliu, „pentru a felicita pe împăratul Constantin”, deliberând în conciliabulul din Filippopol, aducând hotărâri diametral opuse decretelor conciliului din Sardica, unde se fixa definitiv supremația de jurisdicție a bisericii Romei. De aci încolo apoi, toate schismele și ereziile iscate în Orient au fost tot atâtea lovituri date unității bisericii; fiecare disensiune a fost o nouă rană în trupul mistic

al lui Hristos. Și, prăpastia s'a adâncit nu numai prin erorile dogmatice, ci și prin atâtea greșeli politice, săvârșite în Orient și Occident înainte și după consumarea desbinării.

Desbinarea, într'adevăr, e rezultatul a mii de neînțelegeri care au răcit dragostea și au săpat ură neostoiată în suflete. În urmare, pentru a ajunge la unire, avem o singură cale: să umplem prăpastia ce ne desparte, cu mii de acțiuni de iubire; asprimea s'o schimbăm cu bunătate, dușmănia cu iertare. Să căutăm prilejul de a ne cunoaște și de a ne apropia. În privința aceasta e foarte mult de făcut. Și dintr'o parte și dintr'alta. Pentru că sunt atâtea prejudecăți în Orient față de Apuseni, și în Occident față de biserica orientală! Acum de curând, bunăoră, cu prilejul unei discuțiuni prietenești cu un profesor dela un Seminar călugăresc romano-catolic, am rămas stupefiat de ignoranța lui crasă privitor la disciplina orientală.

Studiile serioase începute relativ la bisericile Orientului în centrele teologice apusene, și în primul rând în Roma, iar de altă parte interesul crescând al Orientalilor față de viața religioasă din Apus, dovedit prin trimiterea tinerilor pentru studii teologice la Atenele catolice ale Occidentului, marchează noile orientări ale lumii creștine. Studiile Apusenilor vor înfățișa în toată splendoarea sa aurul bisericilor Orientului; iar tinerii reînțorși din Apus vor spulbera, încetul cu încetul, atâtea prejudecăți ce stau în calea unirii. Se deschide prin aceasta o cale, lungă ce-i drept, dar sigură a împăcării.

Partea noastră de muncă ce ni-s'a hărăzit de Providență, este însemnată. Biserica noastră română unită trebuie să arate exemplul viu al bisericii catolice și orientale: supunere necondiționată față de următorul verhovnicului apostolilor și dragoste nemărgenită față de disciplina Orientului; adaptare cuminte a așezămintelor religioase împrejurărilor noi de viață, fără a știrbi maiestatea ritului nostru.

Din acest punct de vedere, hotărârile comisiunii rituale, aduse astă vară, la Stăna de Vale, sub președinția I. P. S. S. Valeriu Tr. Frențiu, de a curăți limba noastră liturgică de toate neologismele supărătoare, reînțorcându-ne, cu două excepții (socotesc că ar fi bine fără nici o excepție) la dulcea și arhaica limbă a cărților vechi bisericești, le socotim de o însemnată cu adevărat epocală.

Ele sunt, după părerea noastră, o contribuție, în fond foarte însemnată, la edificiul grandios al unirii și dorim din tot sufletul ca acest bun început să nu rămână într'atâta.

Marele praznic dela Roma. In ziua de 8 Ianuarie c. s'a celebrat la Roma, cu o pompă deosebită, căsătoria principelui moștenitor Umberto al Italiei cu principesa Maria José a Belgiei. Actul căsătoriei religioase l-a săvârșit, în capela privată din Quirinal a familiei regale, Cardinalul Maffi, completând prin această ceremonie, în chipul cel mai serbătoresc, marele eveniment al anului trecut: împăcarea Vaticanului cu Quirinalul.

La actul acesta al înrudirii familiilor regale din Italia și Belgia au participat în afară de toți membri acestor două familii și de alți Suverani și principii, trimiși speciali ai tuturor țărilor europene, în raporturi de prietenie cu Italia. Țara noastră a fost reprezentată și ea prin d. ministru Vladimir Ghica, care a avut în plus însărcinarea specială de-a transmite mirelui fericit „marele Colan al ordinului Carol”, ce i s'a conferit din partea Inaltei Regențe.

Serbarea aceasta a dat oaspeților catolici ai Quirinalului — în frunte cu MM. LL. Regele și Regina Belgiei — prilej foarte binevenit pentru a-și face reverențele și în fața Sf. Părinte, care a participat și el cu tot sufletul la unirea prin căsătorie religioasă a odraslelor celor două familii domnitoare catolice. Audi-ența familiei regale a Belgiei, inclusiv tinera mireasă, a avut loc în preziua, Marți în 7 Ianuarie, când guvernatorul Statului papal, le-a adresat următorul Mesaj al Sf. Părinte:

Sire, Doamnă,

In calitatea mea de guvernator al Statului Cetatea Vaticanului sânt f. onorat și f. fericit de a vă adresa la confiniile acestui Stat salutul Sf. Părinte către Maiestățile Voastre, cari din prilejul fericitei căsătorii a iubitei Voastre fiice, gentila principesă Maria José, veniți să aduceți Vicarului lui Isus Hristos omagiul credinței și al pietății Voastre filiale și să-i cereți pentru această alianță binecuvântată grațiile divine, a căror cheazăie o constituie binecuvântarea apostolică.

Sânt f. fericit a comunica Maiestăților Voastre, oaspeți auguști ai Cetății Vaticanului, cât de mult participă Sf. Părinte la bucuria Voastră intimă. Stinția Sa urează de pe acum, ca ziua căsătoriei să fie prilej de cele mai mari binecuvântări pentru auguștii principii, cari își vorjura, în fața lui Dumnezeu, credința inviolabilă, pentru Familiile Voastre regale și pentru prospe-

ritatea religioasă și civilă a celor două țări, cari se unesc, în persoana auguștilor miri, prin o nouă legătură de frățietate amicală.

Fericit în chip particular pentru onoarea de a fi fost interpretul acestui augușt Mesaj, într'un moment când Cetatea Vaticanului vibrează încă de amintirea faptelor istorice atât de însemnate, cum sunt pacea dela Lateran și vizita Suveranilor Italiei, mă plec cu profund respect în fața Maiestăților Voastre și implor dela Ceriuri celea mai bogate daruri pentru binele Vostru personal și acela al Familiei regale și pentru un tot mai mare progres al nobilei și generoasei națiuni belgiene.

Dintre alte audiențe, făcute în legătură cu aceste serbări, mai încreștăm pe aceea a tinerilor miri, întâmplată imediat după căsătoria lor, apoi audiența Principelui Suveran de Monaco și a marelui ducesă Charlota de Luxemburg. Ceva mai târziu, Sâmbătă, în 11 Ianuarie c. au mai fost în audiență la Papa MM. LL. exregele Manuel al Portugaliei și Regele Boris al Bulgariei, acesta însoțit de principele moștenitor Cyrill și de principesa Eudoxia.

Schimbarea dela Secretariatul de Stat al Vaticanului. Vrâsta înaintată de 78 ani ai Cardinalului secretar de stat *Petru Gasparri* l-au îndemnat să ceară Sfântului Părinte, ca în postul acesta atât de însemnat pentru interesele bisericii să fie înlocuit cu o persoană mai tineră. Încă mai de mult ceruse aceasta Cardinalul Gasparri, dar priceperea lui deosebită și rutina câștigată în cursul vremii (este în fruntea Secretariatului de Stat din 1915) au fost inomis necesare pentru actele mari și cu adevărat istorice ale anului ultim. De-acum că ele sunt definitiv terminate, Sf. Părinte i-a permis să se retragă pe ziua de 15 Ianuarie c. din postul împreunat cu atâta răspundere.

Locul lui l-a luat pe aceeași zi *Cardinalul Eugen Pacelli*, fostul Nunțiu apostolic dela München și Berlin, unde a câștigat merite deosebite prin încheierea concordatului bavarez și a celui prusian. Cum spuneam și în scurta biografie dată în Nr. 52—1929, cu prilejul ridicării sale la demnitatea de Cardinal, noul Secretar de Stat al Vaticanului este în vrâsta de abia 54 ani și promite a fi un demn urmaș al marelui său antecesor.

Zorile AGRU-lui

Din problemele pe cari ar trebui să le îmbrățișeze asociația mirenilor noștri *)

AGRU-lui trebuie să i-se deie de lucru; altminterlea se va distrăma cu siguranță. Mare și greu lucru îl așteaptă, dar eu din icoana grandioasă a AGRU-lui de mâine numai încălțămintele voiesc să le pregătesc prin aceste câteva șire, cași pantofarul lui Fidias.

AGRU-l trebuie să fie un pas istoric în viața bisericii noastre. De prezinte biserica trăiește din bugetul statului; preoțimea e înghesuită acolo în buget, cași sf. Ioan Botezătorul în temnița lui Irod. „Căci Irod se temea de Ioan, știindu-l bărbat drept și sfânt, și înocrotea, și ascultând de dânsul, multe făcea și cu drag îl asculta” (Mc. 6, 20) — ba încă și din temnița l-ar fi scos, și l-ar fi făcut arhieru, fiind el fiul lui Zaharia, numai să nu deschidă „chestia închisă” alui Irod. „Prostia” lui l-a dus la moarte, iar coniunctura și șperțul l-a pus în locul lui de arhieru pe Caiafa care astfel postul gras de arhieru l-a putut menținea cași o zestre a muierei sale dela socrul său Ana.

Doresc dela AGRU să scoată cu vremea preoțimea din temnița bugetului statului, ca să fie liberă, dar nu săracă. Competințele de traiu onest i-se cuvin preoțimei în primul rând dela credincioși, și numai în al doilea rând dela stat. Dar „congrua” de azi în așa de mare măsură întrece contribuțiile enoriașilor, încât credincioșii au început să nu mai vrea să audă de nici o altfel de plată. Venitele de până acum ale preoților au fost stabilite de stat, nu de biserică.

Să începem o eră nouă! Să reintronăm

*) Șirele de mai jos ale păr. G. Moody, preot în Cheț (eparhia Orășii), ridică, chiar într'o formă deosebită de curioasă, o chestiune, care — momentan cel puțin — nu credem să poată duce la ceva rezultat pozitiv. Le publicăm totuși, pentru că ideea în sine merită toată atenția și fiindcă suntem și noi de părerea că n'ar strica să putem ajunge, ca biserică, la o cât o mai deplină independență materială.

Folța „Unirii”

De-ale pastorației

Motive de incurajare

Imponderabili de-ale vieții spirituale, cari pot să sporească încrederea celorce păstoresc

de prof. Dumitru Neda

I

Cura animarum nu-i sarcină ușoară. O știe preabine orice față bisericească. Levitul Legii Noave întrezărește, cu întemeiată și cucernică înflorare, clipitele sfinte, de taină mare, ale hirotoniei, ce-i va pune pe umeri o povară de care cu drept cuvânt s'ar înfricoșa chiar și puterile cerești. Iar păstorul sufleteș, odată pus în fruntea turmei cuvântătoare și apăsător de grele îndatoriri și mai grele răspunderi, are și el cu atât mai vârtos, motive grave, să-și lucreze cu frică și cu cutremur mântuirea sa și a păstoriiților săi. Socoteală aspră o să i-se ceară doar despre sufletele încredințate lui spre ocrotire, îndrumare și duhovnicească întremare, ajutat fiind într'aceasta și de mulțimea harurilor ce îi sunt puse, dealtfel, la îndemână.

Adevărat.

Dar adevărat este și aceea, că celor însărcinați cu răspândirea Vestii celei bune și cu sămănatul Cuvântului izbăvitor nu li-se șade cu duhul temerii tulburătoare și paralizante. Pace vouă! Pacea mea o dau vouă, a

zis Mântuitorul sfinților săi învățăcei și apostoli. Pace adâncă, neclătită, în mijlocul izbeliștelor de tot soiul, îi trebuiește apostoliei spre carea ne-a chemat și pe noi Domnul. Pacea aceasta bineroditoare, în butul noului de aspecte îngrijorătoare, ce se ivesc și stăruie pe ceriul vieții pastorale, va da-o inimilor preoțești: *Increderea în nețărmurita milă și atotștiința Stăpânului și lipsa de îngrijorare enervant exagerată în fața șoptelor exasperant pesimiste ale spaimei slugei.*

*

Ni-se pare că sunt păcate și neorândueli multe 'n lume, chiar și între enoriașii noștri, măcar că noi ne-am dat toată truda să le stărpim?

Se poate, dar aceasta nu trebuie să fie numai decât motiv suficient pentru a ne descuraja. Iar îndrituirea osârdiei pastorale neobosite, pe lângă toate aparențele unor strădanii neisbutite în măsura în carea ne-ar fi plăcut nouă, ne-o impune Dumnezeu însuși, care n'a avut în vedere sistemul optimismului când cu orânduirea celor zidite de Dânsul, după ce vedem că a lăsat între zidirile sale o anumită ierarhie și încă de așa, că până și cele mai desăvârșite dintr'insele, rămân departe de culmea ce ar fi putut-o atinge!).

La fel stă lucrul și pe tărâmul celor sufletești.

Tatăl luminilor nici aici nu dă tot ce ar

1) Cf. Jos. Donat S. J. Cosmologia. Oeniponte. 1915, pag 206—207.

putea da și nu așteaptă să-i jertfim negreșite — sub pedeapsa osândeii veșnice — toți, toți, ce ne-ar sta în putință. Acesta-i tâlcul *cum e pătului discret* ce-i place atât de mult Atotșaputernicului, fie vorba și de îndeletnicirile cele mai sfinte, cum ar fi rugăciunea, bunăoară, ori chiar și împărtășania. Dictonul: Omne quocumque est nimium, vertitur in vitium, e ticluit de oaze menii spiritului, nu de ai materiei.

Valoarea imponderabiliilor spirituale ni-stul va lămuri deplin, dacă ne vom da seama, că la această rubrică a vieții sufletești sunt așezate socoti bunăoară următoarele: a) un grad de desăvârșire și o măsură de fapte bune mai puțin jos de un alt grad mai înalt și o altă măsură mai mare, ce ar fi putut fi fixate — precumiu de fapt n'au fost fixate —, de Dătătorul și Plinitorul Legii, Hristos, rămânând deci, celcu făptuite de cel îmbrăcați într'insul prin boteș și cu tot minus-ul lor relativ, întru toate în călădredrele Legii lăsate de Dumnezeu *in hoc ordinare rerum*; b) o bună bucată de bine săvârșit, cum nu se ridică însă până la desăvârșirea rece rută de felul cutare ori cutare de a fi, de împăprejurările cutari ori cutari, de viață — bunăoară de un creștin ce nu se cuminecă decât odată într'un an, deși face parte dintr'o comunitate, unde cuminecarea deasă e foarte obișnuită (și de ce i-ar fi poate ușor și lui să purceadă la fel de atâția alții); c) făptuirea a ceva bine, ce-i cu toate acestea o nimica toată pe lângă ceace de dator orice creștin să facă — bunăoară: cinevnu calcă niciodată pragul bisericii, ori se abaterar de tot, pela sf. slujbă, dar pentru aceea rvo

reptul divin în locul celui uman. Să reîncepem *slujba sfinților din timpul apostolilor*: faptele milei trupesti și sufletești, așa cum le cunoaștem din toate catehizmele. Este principiu moral de drept divin, că fiecare creștin e dator a da bisericii și săracilor 2% din avutul și venitul său. Să se strângă deci prin AGRU această *cotizație benevolă*. AGRU-1, devenind persoană juridică, care să dispună de bunurile sale, cum dispun s. p. băncile, cooperativele, va sta sub scutul legilor statului.

În lăuntrul bisericii toți să se oblige a plăti AGRU-ului aceste cotizații. Cari nu voiesc să plătească, să nu fie excluși din biserică ori excomunicați, dar să nu poată fi curatori, membrii statului bisericesc, cu un cuvânt să nu aibă nici un drept în administrarea bunurilor bisericii, așa cum este datina în America. Din sumele colectate în feliul acesta s'ar realiza apoi *slujba sfinților* de azi, până ce cu timpul am ajunge ca întreaga biserică, dimpreună cu școlile și instituțiile sale culturale și umanitare, să poată trăi fără de mila „străinului“, care-i cași umbra spinului.

Dar mi-se va replica, că oamenii neconștrâși de forța publică nu vor contribui decât foarte puțin și aproape cu nimica. Da, se prea poate. Dar atunci să readucem vechea disciplină și canoanele vechilor creștini. Posturile de 10—18 ani și câte 300 mătânii pe zi să fie răscumpărate cu bani grei, și păcatele și crimele cele multe să nu fie iertate pentru 2—3 „Tatăl nostru“, ci canoane de 10—100 mil de Lei. Acești bani să nu meargă în sacul popii, cel fără fund, ci să meargă în mâinile AGRU-ului al mirenilor puși pentru „treaba aceasta“ (Fapte 6, 3).

Omul stă din trup și suflet. Activitatea AGRU-ului să nu fie deci exclusiv sufletească, ci și trupestă. Să instaurăm prin el, scutul bisericii, o viață socială economico-cooperativă, unde să nu poată fi nici vorba de fraude, panamale, pungășii. Pusă această *semănță de muștar* sub grija lui Dumnezeu va crește arbore mare, și sub crengile lui se vor adăposti pașărilor ceriului, mulțime mare de conducători

de bancă, de fabrici, de interprinderi, de spitale și opere caritative. Avem mireni destui cu frumoase și variate cunoștințe, cari pe teren politic și economic sunt în stare să organizeze viața publică a statului, și să ocupe funcțiuni de miniștri, prefecti, magistrați etc. Să le deschidem teren de activitate și pe teren bisericesc, în „slujba sfinților“.

Să lucrăm până avem lumină, ca să fim filii luminei și să auzim glasul mirenilor creștini în „treaba aceasta“!

Preot George Moody

Știri mărunte

Personale. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit pe p. *Alexandru Caian* adm. parohial la Cipăieni, iar pe p. *Simion Hațiegan* adm. parohial la Sângeorzul de Meseș.

— P. Ven. Ordinariat de Gherla a numit pe p. *Nechita Fejer* adm. local la Bogata de Jos, iar pe p. *George Costin* adm. local la Gaura.

Încă o decorație papală. Cu prilejul marilor decorații date de Papa în legătură cu încheierea concordatului, s'a omis — se vede, din uitare — să fie prezentat spre decorare și d. *Constantin Banu*, fostul ministru al cultelor, care încă a avut un rol destul de însemnat în perfectuarea acestui tratat. Observându-se greșala, d. C. Banu a fost prezentat ulterior și Sf. Părinte i-a conferit „marea cruce a ordinului Sf. Grigore cel mare“, care i-a fost remisă, săptămâna aceasta, personal prin Mgr. Angelo M. Dolci, Nunțiu papal dela București. — Tot aici amintim și faptul, că Nunțiu papal a primit și el din partea Înaltei Regențe: „Marea Cruce a Coroanei României“.

Locale. Dumineca viitoare, alui Zacheiu, va predica în catedrală Mgr. *Ștefan Roșianu*, canonic mitropolitan.

— Alegerile comunale apropiate au început să producă și la noi în Blaj obișnuitele *frământări electorale*. Faptul, că prima instanță n'a găsit — din lipsa de dovezi mai concludente, atâ-

de greu de produs — nimic condamnabil în gestiunea, totuși atât de deochiată, a fostului consiliu, respectiv a celor ce i-au îndrumat activitatea, dă acestor oameni, iarăși curajul să-și ridice capul, anunțându-și chiar candidatura. Nu-i exclus deci, ca ea să se și producă de fapt. Ar fi însă o mare rușine și o adevărată batjocură, ca, după cele întâmplate, acești oameni să mai poată avea, vre-odată un rol conducător în îndrumarea destinelor orașului nostru. Nimic nu trebuie deci întrelăsat pentru a se evita această pacoste și avem bune nădejdi să credem, că ceea ce n'a putut încă sancționa justiția, va fi sancționat, în chip demn, din partea opiniei publice a acestui oraș de cultură, care nu poate fi la discreția tuturor derbedeilor, gata să-și vândă totul pentru beutură și banul corupției la ordinea zilei.

— *Serbarea inaugurării școlii normale de băieți* s'a desfășurat, Dumineca trecută, în cadrele tradiționale ale modestiei noastre blăjene. Ea a fost însă un nou prilej de a vesti lumii, că aici se muncește. Fără tobele și surlele reclamei de bălcu, Blajul continuă și în noua situație marea operă culturală a înaintașilor.

În amintirea doamnei Bianu. În numărul dela 15 Ianuarie c. „Neamul românesc“ publică din peana dlui N. Iorga următoarele cuvinte deosebit de duioase în legătură cu moartea, întâmplată pela Crăciun, a soției dlui Ion Bianu, președintele Academiei române: „Doamna Bianu a fost între femeile aristocrației noastre însăși întruparea acelor virtuți cari făceau onoarea clasei dominante astăzi dispărute, pentru că niciodată să nu poată fi înlocuită. Într-o cămăruță la Academie o eroină a suferinții s'a luptat 20 de ani cu cele mai cumplite dureri, pe cari nu le-a spus nimănuia. Supt povara lor, ea se desfăcea în veșnica ei rochie neagră și pașii ei mergeau unde era un ajutor de dat, un sfat bun de împărțit. De acolo se întorcea iarăși, anonimă, în lăcașul unde o aștepta îngrijirea iubitoare a bătrânețelor soțului ei. A murit în serbători, neștiută, cum neștiută a trăit. Nu e nimic schimbat în societatea bucureșteană, numai cât nu se va mai vedea smerita umbra neagră în locurile unde binefacerile se fac și nu se știu.“

Răspândirea radfoniei. După o statistică dela mijlocul anului trecut 1929, cei mai mulți amatori de radio îi are Germania, atingând cifra de 2.826.628, urmează apoi Anglia cu 2.776.756 și Franța cu 1.000.000 de amatori. Cu toate acestea, în raport cu numărul populației, procentual în fruntea tuturor țărilor stă Danemarca, unde cei 265.905 amatori dau 7.70% din populație; urmează Suedia cu 412.115 amatori, reprezentând 6.80% a populației și abia în locul al treilea vine Anglia cu 6.30%; a patra este Austria având 356.235 amatori, cari constituie 5.40% a populației, iar Germania, având 4.50%, urmează în această serie abia în locul al cincilea. Franța are 2.70%, Norvegia 2.40%, Spania (cu 500.000 amatori) 2.30%, Finlanda 2.20%, Ungaria (cu 168.453 amatori) 2.10%, Olanda și Elveția câte 1.90% Cehoslovacia (cu 244.035 amatori) 1.80%. La noi în România s'au înregistrat abia 14.487 amatori, constituind 0.20%, situându-ne astfel exact la coada listei țărilor europene. Să ne mângăiem însă, că în alte continente se vor găsi probabil țări cu un procent și mai mic de radioamatori.

Timbrele speciale se eliberează și pentru autoritățile bisericești. În sensul ordinului Nr. 8138—1930 dat de directorul general P. T. T., oficiile poștale sunt autorizate să elibereze timbre speciale (oficiale) pe credit și autorităților bisericești „cari sub împrejurările vechei legi s'au bucurat de gratuitate poștală“. Actele privind aceste timbre eliberate bisericilor vor fi adunate în compturi separate și vor fi socotite în contul Ministerului instrucțiunii pu-

de zi se roagă și el, cât de puțin Celui ce a făcut ceriul și pământul, își descopere cu smerenie capul, decăteori trece pelângă o cruce sau pelângă Casa Domnului, și altele asemenea.

Et nunc ad rem: Păstorul sufleteș pus în fața unor situații ca acestea, îndeosebi ca cea din urmă — cazul celor ce nu prea cercetează regulat biserică nu-i tocmai sporadic —, să-și aducă aminte de vorba Apostolului: Stea de stea se deosebește în strălucire (1 Cor. 15, 41) și binele făcut tot bine rămâne, *Ne mic fie mare*, iar *Pronia cerească ține cont și de cele mai neînsemnate eforturi ale voinții omenești*. Dumnezeu e un părinte pe care-l mișcă și o simplă privire pocăită a fiului său rătăcit. El e îndelungrăbdător și știe să aștepte creșterea grăunțului de muștar ascuns în inima omului. Dumnezeu e preînțelept și atotștiutor și El a văzut și vede cum de-a-tâtea ori pricini neînsemnate, simple bagatele, au odrăslit și odrălesc rodirile cele mai minunate¹⁾.

Răutate a fost, este și va fi în lume și păcate iarăși. Despre asta nu încapă nici o îndolală. Secerișul vrăjmașului însă cu toate acestea n'a fost, nu-l, și nu va fi nicicând atotcuprinzător și deplin. Păcatul de moarte — sinistrul coșac al Satanii în lanurile Spiritului — nu prăznuiește de fapt atâtea biruințe definitive, cu câte se laudă tatăl minciunii. Luarea aminte deplină și consimțământul deplin — cele două

zăpise de robie voită în legăturile ladului — se întovărășesc, după părerea mea, mai rar de cum se crede de comun, celei de a treia recerințe a plămuirii păcatului de moarte, care este materia gravă.

Ajunge să trăiești în lumea satelor noastre și să pătrunzi cu pricepere în resorturile intime ale vieții credincioșilor, ca să-ți se spulbere o mulțime de nedumeriri chinuitoare. Sub învălișul colțuros al unor firi bănuitoare vei da de nenumărate ori de inimi de aur, pline de miresmele virtuților celor mai încântătoare. Școala suferinței — un purgator anticipat —, în care cresc, trăiesc și mor cei umili și săraci, *cei mulți*, e școala ce a dat, dă și va da în veac ceriului mulțimea nenumărată de cetățeni lămurii în focul suferințelor de aici pentru sălaşurile luminii de sus. Ceasuri de reculegere sâlnică a silit pe răsăfatul saloanelor și a criticei literare engleze, pe *Oscar Wilde*, să facă mărturisirea uimitoare și mult grăitoare că sarea pământului sunt oameni simpli, ca pescari, păstori, copii de plugari, cari nu știu nimic despre artă¹⁾.

Ani îndelungați de pastorație conștientă și demnă îți vor limpezi tot mai bine substratul de adevăr al spusei lui Wilde, cu asemănarea-i împrumutată Scripturii (Mt. 5, 13) și aplicată, cu multă fineță înțelegătoare, sufletelor simple, naive, fără viclesug, ale atâtoro dia mulțimile fără nume, fără număr.

¹⁾ Cf. A. Desurmont: La charité sacerdotale. Paris. Vol. I, pag. 523—526.

¹⁾ Cf. O. Wilde: De profundis... trad. de M. Beza. (Bpt. No. 938) pag. 80.

